

Geachte aanwezigen,

Ik ben blij en trots u hier en nu te mogen presenteren: De stichting Restorative Justice Nederland (RJN), opgericht op 16 november 2010. Dat is bijna 10 jaar na de oprichting van het Forum voor Herstelrecht en van het Tijdschrift voor Herstelrecht dat vandaag daarom een feestje te vieren heeft.

De stichting Restorative Justice Nederland is er gekomen dankzij de inzet, passie en energie van een kerngroep van om en nabij de 20 mensen, bijeengebracht door en vanuit het Forum voor Herstelrecht. Deze mensen vonden het hoog tijd om in Nederland succesvolle ontwikkelingen op het gebied van herstelrecht en herstelpraktijken bijeen te brengen, te coördineren, te ondersteunen en te stimuleren. Met de oprichting van de stichting RJN beogen zij een vruchtbare bedding te creëren voor, een nieuwe impuls te geven aan de invoering van herstelrecht en aan het substantieel gebruik van herstelgerichte praktijken in de volle breedte. Een van de Belgische aanwezigen hier, gebruikte de metafoor van de dansvloer waar herstelrechtdansers als muurbloemen aan de kant staan. Wat mij betreft verklaren wij nu het dansseizoen voor geopend en betreden wij de dansvloer!

De oprichting van de stichting RJN is in vliegende vaart gegaan. Neem als voorbeeld mijn eigen ervaring. Ik hoorde op 29 augustus 2010 dat op 30 augustus een tweede vergadering zou plaatsvinden van een vrij breed samengestelde herstelrechtclub, ging erheen en zat nog geen drie maanden later bij de notaris voor de oprichting van de stichting RJN!

In de groep die de oprichting heeft voorbereid was de energie voelbaar. Iedereen was erbij en wie er niet bij was, wilde erbij zijn. Ik noem ter illustratie de namen van alle organisaties waarvan iemand, als afgevaardigde dan wel op persoonlijke titel, op de bijeenkomst van de initiatiefgroep in oktober 2010 aanwezig was: Eigen Kracht Centrale, Reclassering Nederland, Slachtoffer In Beeld, HALT, Rechtbank, NMI, Pompe Instituut, stichting Slachtoffers en daders, Restorative Circles, Duurzame Rechtspraak, European Forum Restorative Justice, De Beuk, Dialogue for Peaceful Change, Hogeschool Utrecht. Wie ik daarnaast nog speciaal wil noemen in dit rijtje is voortrekker John Blad van de Erasmus Universiteit te Rotterdam. Dank, veel dank aan allen die hebben deelgenomen aan de initiatiefgroep. We hopen jullie energie en passie te kunnen vasthouden, zodat de Stichting RJN de noodzakelijke voeding blijft krijgen.

Kernwoorden voor de Stichting RJN zijn: Verbinding, Innovatie, Verbreding & Dynamiek. In de statuten zijn de doelen -zoals het hoort- wat ingewikkelder geformuleerd:

1. Het verder ontwikkelen van de kennis rond restorative justice met het oog waarop onder andere een centrum voor expertise en innovatie wordt gevormd waarin praktijkkennis, wetenschappelijke theorieën, publicaties, modellen en methodieken worden verzameld en ontsloten.
2. Het vergroten van het draagvlak voor restorative justice en bevorderen van informatie-uitwisseling en voortdurende discussie met het oog waarop passende communicatie- en netwerkactiviteiten worden uitgevoerd.

3. Het samenbrengen en verbinden van geïnteresseerde personen, publiek en relevante instanties op het gebied van beleid, wetenschap en praktijk rond restorative justice.
4. Het verder ontwikkelen, verbeteren en innoveren van de herstelrechtelijke theorie en praktijk met het oog waarop onderzoek, geven van advies en training, (mede)organiseren van seminars en andere activiteiten worden gedaan, aangemoedigd en ondersteund.
5. Het stimuleren dat binnen relevante maatschappelijke sectoren, zowel binnen als buiten rechte, gebruik wordt gemaakt van diverse (bestaande en nieuwe) vormen van restorative justice.
6. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Ik hoorde vandaag Bart Sanders vertellen over zijn praktijk in België, waar naast het recht op toegang tot de rechter ook een recht bestaat op toegang tot herstelbemiddeling. Dat zou wat mij betreft een prachtig concreet doel kunnen zijn om naartoe te werken, een recht op toegang tot herstelbemiddeling.

De stichting RJN heeft overigens al een website (www.restorativejustice.nl) en een nieuwsbrief in de kleuren groen en paars die overeenkomen met die van mijn T-shirt en vest.

Het is nu hoog tijd om wat mensen aan u voor te stellen. Als eersten twee personen die dit project met veel en hard werken hebben getrokken. Zonder hen was er geen stichting: Anneke van Hoek en Gert Jan Slump. Hoewel ze allebei hetzelfde werk doen, wil Anneke aan u worden voorgesteld als maatschappelijk ondernemer en Gert Jan als hippie..... happy independent professional. Dan de bestuursleden van de stichting RJN, vooralsnog slechts drie vanwege de snelle oprichting, maar dat zullen er te zijner tijd vijf worden. Anne Ochtman, werkzaam bij Reclassering Nederland, is secretaris. Rob Nab, eigenaar van een administratiekantoor, een echte financiële man, is penningmeester. Mijn naam is Maria Leijten, voorzitter van de stichting. Ik ben rechter van beroep, verbonden aan de rechtbank Amsterdam. De laatste jaren ben ik als organisatieadviseur in de rechterlijke organisatie werkzaam geweest. In die hoedanigheid heb ik veel over restorative justice geleerd van Dominic Barter, een Engelsman die in Rio de Janeiro en andere Braziliaanse steden 'Restorative Circles' een plaats heeft gegeven in de strafrechtpraktijk en op scholen. Barter benadrukt het belang van systemische inbedding van de restorative justice praktijk. Zonder dat is het resultaat naar zijn zeggen als een prachtige sneeuwpop in de brandende zon van Rio. Ik deel zijn visie en heb daarom graag het voorzitterschap van de stichting aanvaard. Daarbij komt dat ik gedurende de 9 jaar dat ik strafrechter was, te vaak machteloosheid heb gevoeld vanwege de ineffectiviteit van het systeem, alle goede bedoelingen en theorieën ten spijt. Het heeft een verlangen in mij gewekt naar verbinding en doelmatigheid, naar 'echtheid'. Vandaar dat ik gegrepen ben door de mogelijkheden van restorative justice.

Het kan bijna niet anders dan groot worden. Kijk naar de cijfers: in termen van na te streven doelen is het in veel gevallen effectiever dan het strafrecht. Kijk naar de snelheid en de geringere kosten. In een recent rapport van de gerenommeerde Britse denktank NESTA

getiteld 'Radical Efficiency' wordt de besparing op de maatschappelijke kosten die verband houden met jeugdcriminaliteit globaal geraamd op 50% indien een systeem van Restorative Circles zou worden ingevoerd in het strafstelsel en op scholen. Kijk naar de kracht en de creativiteit van de mensen die eigen verantwoordelijkheid voor hun conflicten nemen. Kijk naar de verbindende werking die dit oplevert in de maatschappij!

Tot slot vraag ik jullie om als symbool van onze gezamenlijke inspanning en verbondenheid allemaal je buurman of buurvrouw de hand te schudden en hem of haar van harte te feliciteren met de oprichting van de stichting Restorative Justice Nederland.

Ik dank u

Maria Leijten

Voorzitter Stichting Restorative Justice Nederland